

Commissiedebat RES & Wind op Zee – 1 oktober 2025

De energietransitie is geen luxe, maar een noodzaak. Oranje-groene energie van eigen bodem maakt ons minder afhankelijk van dure fossiele import, zorgt voor minder stikstof- en CO₂-uitstoot en maakt onze economie sterker en weerbaarder. Hierbij is windenergie op de Noordzee en energie vanuit alle RES-regio's cruciaal. Om perspectief te geven aan ontwikkelaars van hernieuwbare energie is het van belang dat de overheid stabiliteit biedt en beleid verder vooruit plant dan de gemiddelde kabinetsduur. Alleen met een duidelijk plan voor de toekomst, waarin vraag, aanbod en energie-infrastructuur goed op elkaar worden afgestemd, is een succesvolle energietransitie mogelijk.

Wind op zee is de ruggengraat van het toekomstig energiesysteem

Windenergie speelt een cruciale rol in de transitie naar een duurzaam, betaalbaar en onafhankelijk energiesysteem. Onze ondiepe, windrijke Noordzee, dicht bij energie-intensieve industrie, biedt Nederland een gouden kans. Om de ambitie van 55 procent CO₂-reductie in 2030 te halen en import van aardgas te verminderen, is een **verdere uitrol van windenergie op zee onmisbaar**. Dit vereist consistent en langjarig beleid van de overheid. Door stijgende prijzen voor materialen en kapitaal, gecombineerd met achterblijvende elektrificatie, staan de financiële vooruitzichten voor windparken op zee helaas onder druk.

- Eén van de sleutels tot succes voor windenergie op zee ligt in het versterken van de vraagzijde: bedrijven en burgers die overstappen van fossiele brandstoffen op schone elektriciteit. Grootschalige elektrificatie van de industrie, de gebouwde omgeving en mobiliteit is essentieel om de afname van duurzame elektriciteit te waarborgen. **Doorbreek de vicieuze cirkel en zorg voor een gecoördineerde ontwikkeling van vraag, aanbod en infrastructuur**. De NVDE is blij met de aangekondigde tijdelijke subsidie voor 2 GW windenergie op zee in 2026, zodat de groei in productiecapaciteit niet stil komt te liggen.
- **Het is cruciaal dat zo snel mogelijk duidelijkheid is over het budget voor de toekomstige contracts-for-difference vanaf 2027**. Zo hebben ontwikkelaars meer zekerheid over inkomsten en kan de overheid ook meeprofiten bij gunstige prijzen. Vanaf 2027 is er echter nog geen budget voor de SDE++. Bedrijven denken jaren vooruit bij grote projecten en moeten kunnen rekenen op deze regeling, anders stagneren investeringen in de energietransitie.
- Verbeter de businesscase voor wind op zee met een **groene rentekorting voor duurzame investeringen**. Zo dalen de kapitaalkosten voor windparken op zee, terwijl tegelijkertijd onze economie minder kwetsbaar wordt voor prijsschommelingen in dure fossiele import.

Regionale Energiestrategie (RES): wind- en zonne-energie vallen stil, dat kunnen we ons niet permitteren

Begin juli werd de RES-foto gepubliceerd, waarin geschetst werd dat zon- en windprojecten in Nederland stilvallen. Dat is zorgelijk. **De noodzaak meer duurzame energie op land op te wekken is onverminderd groot.** Duurzame energie uit eigen regio is vaak de sleutel waarmee bedrijven en nieuwe wijken weer vooruit kunnen, juist in tijden van netcongestie. Bovendien helpen zonne- en windenergie ons onafhankelijker te maken van dure en onvoorspelbare import van energie.

- Op steeds meer plekken worden bedrijven die willen verduurzamen, uitbreiden of zich ergens vestigen, geconfronteerd met wachtlijsten voor netaansluitingen. Recent onderzoek van [EgoLibrium](#), in opdracht van de NVDE en Holland Solar, laat zien **dat vraagcongestie technisch gezien vrijwel altijd oplosbaar is met een mix van zon, wind, energieopslag en onderlinge levering.** Regels, ruimtelijke beperkingen en politieke keuzes staan deze echter in de weg. Een [rondgang](#) van de NVDE bevestigt dit beeld: overal nemen bedrijven initiatieven om met lokale opwek ondanks netcongestie toch te kunnen verduurzamen.
- **Geef decentrale opwek de ruimte om juist in tijden van netcongestie perspectief te bieden aan bedrijfsontwikkeling en nieuwbouw.** Decentrale opwek en opslag, vaak georganiseerd in energiegemeenschappen, kunnen er ook voor zorgen dat nieuwbouwwijken sneller aangesloten kunnen worden op het net, waar deze nu nog vaak vertraging oplopen door het volle stroomnet. Het gaat in de energietransitie inmiddels om méér dan het realiseren van *megawatts*. Wordt elektriciteit opgewekt op plekken waar het energiesysteem er om vraagt? Er wordt nog lang niet altijd ruimte gecreëerd voor extra opwek en opslag waar deze hard nodig zijn. De noden van het energiesysteem wegen dikwijls niet zwaar genoeg in (ruimtelijke) afwegingen. In dat verband is de groeiende disbalans in de realisatie van zonne- en windenergieprojecten een gemiste kans. Windenergie dreigt verder achter te blijven, terwijl die prachtig aanvult op zonnestroom: als de zon niet schijnt, is er vaak wel wind, en andersom.
- **Maak in lijn met de doelen uit het Nationaal Plan Energiesysteem afspraken met decentrale overheden over de noodzakelijk verdere uitrol van zon en wind op land.**
- **Blijf streven naar 50% lokaal eigendom** en richt de aandacht vooral op de ontwikkeling van de elektrificatie van wijken en bedrijventerreinen. Anticipeer op de vraag van ondernemers en bewoners door nu al te zoeken naar aanvullende locaties buiten de huidige RES-gebieden voor toekomstige elektrificatie.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De aangesloten bedrijven zijn actief in hernieuwbare elektriciteit, warmte en gassen en in duurzame mobiliteit, de gebouwde omgeving en de industrie. De activiteiten voor duurzame energie bij 1.600 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim € 43 miljard en bijna 200.000 werknemers in Nederland.